

Soru: Ortak kesilen kurbanda göz kararı taksim yapılabilir mi?

FETVA

Hisseli bir kurbanda ortakların kaç kişi olduklarına bakılmaksızın her ortağın kurbanın her parçasında hakkı var kabul edilir. Kurban hisse sayısına göre eşit bir şekilde taksim edilerek, her hissedar diğer etlerdeki payı ile kendi payındaki diğer hissadarların hakkını değişmiş olur. Bu işlem karşılıklı mal değişimi olduğu için alışveriş akdi olarak değerlendirilir. Et, ribevi (faize konu olan) mallardan olduğundan kendi cinsi ile değişiminde tam bir eşitlik olmalıdır.¹ Bir taraftaki ziyade haksız kazanç hükmünde olduğundan faiz olarak değerlendirilir. Ancak eğer ribevi mallar farklı cins mallarla değiştirilirse eşitlik şartı kaybolur. Bu durumda sadece işlemin peşin yapılması yeterlidir.² Kurbanı faiz bulaştırmamak için hisseler taksim edilecek et mutlaka tartılmalı, her hissedara eşit olacak şekilde paylaştırılmalıdır. Göz kararı paylaşmak caiz değildir. Ancak etlerle birlikte paça, deri gibi farklı cinsler de paylaştırılıyorsa göz kararı hisseler ayırmak caizdir.³ Zira bu durumda yapılan işlemi tashih etmek adına etler ile diğer cins mallar değiştirilmiş gibi kabul edilir.

¹ Ebû Bekr Alâüddîn Muhammed b. Ahmed b. Ebî Ahmed es-Semerkindî, *Tuhfetü'l-fukahâ'* (İstanbul: Dâru's-Semman, 2021), 2/29.

² Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî* (Sind: el-Büşra, 2021), 3/117.

³ el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî*, 4/81.